

lem ved, jo har været under Bedømmelse af forskellige, bl. a. ogsaa Lægekredse, og det er ikke underligt, at denne Sag maa trække noget længe ud og ikke kan ventes afgjort saa snart, som ønskeligt var. For øvrigt er jeg fuldt ud klar over, at Forholdene paa Frederiks Hospital, som de nu ere, ere i høj Grad uheldige.

Det ærede Medlem for Bornholms Amts 2den Valgkreds (N. S. Jensen) omtalte Forholdet med Hensyn til Hammershus Ruiner, hvor der i Henshold til ministeriel Rundgørelse siden i Fjor er blevet paabudt, at der skulde tages Entree for Adgangen. Det ærede Medlem er maaste ikke bekendt med, at denne Resolution hvilede paa en Aftale med det daværende Finansudvalg. Det er muligt, at den Maade, hvorpaa det er blevet udført i Sommer, ikke har været fuldt ud heldig. Der foreligger imidlertid ikke saadanne Indberetninger for mig, men jeg er villig til at undersøge Forholdene. I øvrigt tror jeg, at selve Foranstaltningen har lige saa mange Fordele, som den kan have Mangler i bornholmste Indbyggeres Sjæle, og jeg tror, at den Agitation, derovre paa Bornholm er rejst mod denne Entree, er i høj Grad overdreven. Efterhaanden som Besøget paa Bornholm vokser mere og mere, bliver det ogsaa vanskeliggere for de Opfyndsmænd, der have med disse Ruiner at gøre, at stærke dem fra den Vandalsisme, for hvilke de bornholmste Ruiner ere lige saa meget udsatte som Ruinerne paa saa mange andre Steder i Landet. Det vil altid være meget ønskeligt, at man bliver sat i Stand til at stærke Ruinerne saa meget som muligt, og det er derfor, man har troet at burde slaa ind paa den Vej, at tage en saa lav Entree som i dette Tilfælde, en Entree, som ikke udgør mere end 50 Ø. for indtil 10 Personer; den kan dog ikke kaldes særlig ubillig eller særlig blodig. Dernæst maa man ogsaa huske paa, at f. Eks. Skoler have gratis Udgang til Ruinerne, og at det kun er Ruinerne selv, der paa denne Maade ere aflukkede, medens derimod Terrainet uden om er fuldstændig aabent, og det er der, de fleste søge hen. — Angaaende den gamle Gudhjem Kirkeruin tror jeg det ærede Medlem og jeg ere temmelig enige. Grunden til, at der ikke er kommet noget Svar paa Andragendet til Ministeriet, er den, at det særlige Syn har tilskrevet Ministeriet om at tage denne Sag op til fornyet Overvejelse nævnte Aar. Jeg haaber, at det særlige Syn vil komme til det Resultat, hvad jeg anser for det rigtigste, at disse Ruiner ikke ere af den Værdi, at der er

Grund til at bevare dem og derved forulempe Sjælen af Kirken og Kirkegaarden.

Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (Klausen) bejvarede mine Bemærkninger angaaende den kjøbenhavnske Kirkesag forleden Dag. Det vilde være for vidtløftig nu at komme ind paa denne Sag; men jeg skal her blot sige, at det, hvorfors jeg særlig nævnedes Forholdene i St. Johannes Sogn, var det, at der kun fra det ærede Medlems Side var fremkommet en Kritik om den Kirke, der var foreslaaet opført i den ny søndre Del af St. Johannes Sogn. Jeg anførte udtrykkelig, at Forholdet i den ydre Del af Byen var betydeligt uheldigere end i den indre Del af Byen. Jeg fremhævede, at Forholdet mellem Kirkerne og Befolkningen der kan være ret passende, men det er dog heller ikke anderledes, end at der paa ingen Maade kan ønskes en Forøgelse og Tilvækst, som man har tænkt sig, ved at omlægge de kjøbenhavnske Sogne paa samme Maade som de kjøbenhavnske Valgkredse. Det kan vel være forsvareligt at henvise Vælgerne paa et temmelig stort Terrain til samme Valgsted, medens det kan synes ganske uforvarligt at ville henvise Beboerne af en Del af Byen, langt ude paa Vesterbro, til at søge deres Sognekirke inden for de gamle Volde. Jeg tror slet ikke, at man her kan drage nogen Parallel. Hvad angaar den Kirkekollekt, som blev paabudt i Foraaret, og som det ærede Medlem mente har vakt saa stor Uvilje ude omkring i Landet, har det ikke kunnet gøre noget Indtryk paa mig at høre det ærede Medlem henvise til forskellige Blade, som strive om de tomme Kirker. Jeg har udtrykkelig sagt, at Kirkenøden ikke saa meget bestaar i, at der ikke habes Kirker nok til at modtage den Del af Befolkningen, som søger Opbyggelse der, men at det er fuldt saa meget af Hensyn til Udførelsen af de ministerielle Handlinger, at der trænges til Kirker. Naar det ærede Medlem henviste til, at jeg burde have spurgt Kommunalbestyrelsen her i Byen, om der maatte samles Penge ind Landet over, saa laa denne Tante mig fjern, for saa vidt som jeg mener, at det ikke er Kommunalbestyrelsens nærmeste Opgave at paatage sig Ansvar for, at der er tilstrækkelige Kirker her i Byen; Forpligtelsen hertil paahviler Staten, for saa vidt som den bør støtte det private Initiativ, og en lignende Forpligtelse har Kommunalbestyrelsen i øvrigt anerkendt at burde paatage sig som støttende det private Initiativ i Forbindelse med Staten. Denne Forpligtelse haaber jeg den vil vedkende sig fremdeles, men at den skulde paatage sig An-